

UKKEL

Gemeentelijk ontwikkelingsplan - Basisdossier

Advies van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie

2 april 1998

Gelet op de Ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de Planning en de Stedenbouw, inzonderheid op de artikelen 9 en 40;

Gelet op het besluit van de Executieve van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 4 februari 1993 betreffende de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie

Gelet op het basisdossier van het Gemeentelijk Ontwikkelingsplan van Ukkel overgemaakt aan de GOG op 5 februari 1998;

Gelet op de adviezen als bijlage van de volgende besturen en instellingen:

- het Brussels Instituut voor Milieubeheer,
- de Koninklijke commissie voor monumenten en landschappen,
- de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
- de adviescommissie voor de studie en de verbetering van het openbaar vervoer,
- de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor Brussel
- het Bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting,
- het Bestuur Uitrustingen en Vervoer - Dienst A1,
- het Bestuur Uitrustingen en Vervoer - Dienst B1,
- het Bestuur Plaatselijke Besturen - Dienst Voogdij;

Gelet op de hoorzitting met de vertegenwoordigers van de gemeente op 19 maart en 2 april 1998;

Brengt de Commissie op 2 april volgend advies uit:

1. Algemene opmerkingen de sterke en zwakke punten van het basisdossier

De Commissie heeft meer willen doen dan enkel een kritische analyse te maken van het basisdossier van het GemOP en heeft in dit document de elementen aangeduid welke haar nuttig schenen om uiteengezet te worden in het ontwerp van GemOP (GemOP 2e fase).

De Commissie wenst eerst en vooral te wijzen op de kwaliteit van het basisdossier zowel wat betreft de inhoud als de vorm. Ondanks de omvang ervan zijn de kwaliteit van de opmaak en de algemene verstaanbaarheid van het document duidelijk en opvallend: expliciete bronnen, pedagogische en directe aanpak, kaartentabel met een goede samenhang met de tekstpagina's, duidelijke inleiding over de gekozen werkwijzen en de erop volgende perspectieven.

Wat de opties betreft moet men wijzen op de zin van het opzet van dit basisdossier die er voor de gemeente in bestaat richtlijnen op te stellen die moeten toegepast worden bij het beheer van bepaalde gebieden waarvan sommige wellicht zullen worden uiteengezet in het ontwerp van GemOP en te zorgen voor duurzame administratieve beheersmiddelen voor de uit te voeren projecten die noodzakelijk zijn voor de goede werking van een bestuur.

De Commissie maakt evenwel melding van verschillende verbeteringen inzake inhoud en voorstelling die de gemeente van enig nut kunnen zijn bij haar ontwerp van GemOP:

- al kan men uit de thematische analyse veel leren, toch heeft de gemeente haar prioritaire doelstellingen inzake de toekomstige ontwikkeling van haar grondgebied niet voldoende duidelijk gesteld (de wijken waar snel moet gehandeld worden, een beleid die vooropgesteld zou moeten worden ten aanzien van de middelen waarover zij beschikt).
- een inleidend hoofdstuk dat vanaf het begin de belangrijkste trekken schetst betreffende de ontwikkeling van de gemeente, dit zou tonen hoe sterk het grondgebied is gewijzigd in de loop van de 20e eeuw. In functie van deze recente historische ontwikkeling zou het de sterke en zwakke punten definiëren en verklaren en deze koppelen aan de gemeentelijke doelstellingen. Bovendien zouden, daar waar er sprake is van de specifieke kenmerken van de gemeente, de gewestelijke functies beter tot uiting moeten komen.
- Uit cartografisch oogpunt : de cartografische verwerking van de informatie en de voorstellen is onvoldoende om een kritische en globale lezing toe te laten van de opties vervat in het basisdossier. Vooral het luik inzake verkeer verdient een betere cartografische precisie. De syntheseskaarten in het bijzonder zouden moeten opgenomen worden in het volledig dossier. Zij zouden op een meer duidelijke wijze de inzet, doelstellingen en prioriteiten van de gemeente moeten doen uitkomen, meer bepaald op het vlak van huisvesting, KMO's en voorstelling van de huizenblokken.
- Bij de opmaak van het ontwerp van GemOP zouden de onderwerpen waar overleg noodzakelijk is met de aangrenzende gemeenten, moeten uitgediept worden.
- De Commissie had graag willen zien hoe de gemeente een « duurzame ontwikkeling » kan bewerkstelligen via haar GemOP. Zij meent dat, gelet op de middelen waarover de bevolking beschikt, zij meer bepaald een duurzame opbouw kan stimuleren en al hetgeen de sluiting van de kringloop bevordert op het vlak van de natuurlijke hulpbronnen.
- In het algemeen betreurt de Commissie het ontbreken van een duidelijke voorstelling van de doelstellingen inzake milieu.

2. Bevolking, cultuur en sociale behoeften:

2.1. bevolkingsdichtheid en -groei

Het basisdossier geeft uiting van de wil van de gemeente om haar bevolking te doen toenemen met +/- 2.700 inwoners op 4 jaar waarbij verwezen wordt naar de groeicijfers vermeldt in het GewOP, waardoor de bevolkingsdichtheid zou komen op 42,40 inw/ha.

De Commissie meent dat dit doel redelijk is maar denkt dat ze niet moet uitgedrukt worden in termen van algemene dichtheid. Het zou op meer specifieke wijze de gebieden moeten aanduiden waar de bevolking verhoogd zou moeten worden wetende dat één van de kenmerken van de gemeente erin bestaat dat er weinig verstedelijkte wijken zijn. Dit kenmerk moet behouden worden.

De Commissie spoort de gemeente ertoe aan om haar bedoelingen kenbaar te maken betreffende haar toekomstige ontwikkeling door haar prioriteiten voorop te stellen en haar beleid inzake het onthaal van jonge gezinnen voort te zetten en vraagt dat er concrete maatregelen zouden opgenomen worden in het ontwerp van GemOP.

Het schijnt de wens van de gemeente te zijn om de ontwikkelingen van nieuwe woningen te oriënteren naar de openbare terreinen in de meest verstedelijkte gebieden van de gemeente. Deze bedoeling wordt evenwel niet op een globale wijze voorgesteld en aangevoerd ten aanzien van de kenmerken die de gemeente wenst te bewaren of zelfs te valoriseren.

De Commissie spoort de gemeente ertoe aan om haar bedoelingen te verduidelijken inzake ontwikkeling. Zij moedigt de voortzetting aan van het beleid inzake het onthaal van jonge gezinnen en vraagt dat er concrete maatregelen zouden opgenomen worden in het ontwerp van GemOP.

2.2. Sociale behoeften (schooluitrustingen, sportuitrustingen en uitrustingen voor bejaarden,...)

Het basisdossier geeft een vrij grondige analyse van de collectieve uitrustingen en diensten in het hoofdstuk « bevolking en sociale behoeften ». Het zoeken naar informatie over de evolutie van het gebruik van deze uitrustingen door de inwoners van Ukkel en andere gebruikers is zeer nuttig. Het kan de inleiding vormen voor een bedenking over het beheer van de schooluitrustingen e.d.

De Commissie wijst evenwel op het tekort aan voorstellen voor de derde leeftijd : de gemeente geeft geen enkel project aan, de huidige onthaalcapaciteit wordt niet geanalyseerd.

Uit het standpunt van de uitrustingen en infrastructuren die moeten worden uitgebouwd in de minst begunstigde wijken wijst de Commissie op een aantal voorstellen in het basisdossier.

De prioriteiten van de gemeente komen evenwel niet voldoende tot uiting.

De Commissie vraagt ook dat de gemeente zich er vooral zou op toeleggen om, binnen het ontwerp van GemOP, de projecten te verduidelijken voor de infrastructuren bestemd voor de minder begunstigde wijken en de bevolking in het oosten en het noorden.

2.3. cultuur en cultureel erfgoed

De gemeente is zich in haar basisdossier bewust van de band tussen cultuur en toerisme.

De Commissie meent evenwel dat de gemeente de originaliteit van haar erfgoed schijnt te miskennen. Deze bestaat hoofdzakelijk uit private woningen gebouwd in de eerste helft van de 20e eeuw. Alle architecturale stromingen uit deze periode zijn er vertegenwoordigd. Om dit te behouden zonder zijn toevlucht te moeten nemen tot reglementaire middelen zou de gemeente een systematische bewustmaking moeten organiseren van haar bevolking voor de bijzondere kwaliteiten van dit weefsel en voor de betekenis ervan voor de architectuurgeschiedenis van Brussel.

De Commissie wijst op de bedoeling van het basisdossier om een « culturele pool » te vormen van de « Ferme Rose » tot aan de Coghensquare. Zij meent dat deze optie zou moeten gedetailleerd worden binnen het GemOP om deze vorm te geven. Opdat die verschillende plaatsen een echte « aantrekkingspool » zouden vormen zouden de verbindingen verbeterd moeten worden. De Commissie vraagt dat de gemeente het probleem zou bestuderen van de voetgangersoversteekplaatsen die nu breuken vormen tussen deze plaatsen.

In het algemeen zou de gemeente haar bedenking over het cultuurbeleid moeten uitdiepen en zich niet beperken tot de kwesties inzake het gebruik van de bestaande infrastructuur.

Op dezelfde wijze zou de gemeente de medewerking kunnen overwegen van kunstenaars en het landschappelijk karakter van de openbare ruimten kunnen beklemtonen waardoor er een eenheid en een sterke fysieke band ontstaat tussen de verschillende plaatsen binnen de « culturele pool ».

2.4. Band met de culturele uitrustingen van de aangrenzende gemeenten

In de analyse van de culturele uitrustingen stelt de Commissie vast dat er niets wordt gezegd over het contact dat moet worden gelegd of onderhouden met de uitrustingen van de aangrenzende gemeenten zoals Vorst-Nationaal bijvoorbeeld.

3. Leefmilieu groen en blauw netwerk

3.1. Groen netwerk

De Commissie steunt de doelstelling voor de aanleg van een groen en blauw netwerk rond de uitbouw van de biodiversiteit, het behoud en het beheer van de groene ruimten, de vochtige zones en het hydrografisch netwerk.

Evenwel schijnen de voorstellen enkel betrekking te hebben op de bestaande groene ruimten, de

spoorwegbermen en bepaalde binnenterreinen van huizenblokken als zou men een bestaande feitelijke toestand willen bevestigen. Er is geen bedenking, over de in te voeren interconnecties, over de noodzaak om de groene ruimten te verbinden met de groene corridors - bv: de aanleg van een beboste strook tussen het Churchill rond plein en de bossen aan de gemeentegrens zoals het Verrewinkelbos en het Buysdellebos.

Andere groene stroken zouden bij voorrang moeten beschermd worden zoals de as vanuit het centrum van de gemeente langs het Wolvendaalpark en het Brugmannpark bijvoorbeeld.

De Commissie meent dat het verstandig zou zijn om te wijzen op de ruimten die zullen ingericht en verstedelijkt worden in de nabije toekomst en er de wijze te analyseren waarop het groenbehoud bijdraagt tot het groen netwerk: de aanleg van het Horzelvekakte bijvoorbeeld, zou een verbinding moeten maken tussen Kinsendaal en Keyenbempt.

De Commissie meent dat naast de verhoogde bescherming van de groene ruimten in de binnenterreinen van de huizenblokken men tevens de bescherming moet eisen van de opmerkelijke bomen en bosgebieden in het Ukkels stadsgebied waar het bos overheerst (wijken in de omgeving van het Zoniënwood, grote beboste gebieden). Men moet er de opmerkelijke bomen behouden evenals de beboste binnenterreinen en de verbindingscorridors met het Zoniënwood. De gemeente heeft hiervoor talrijke middelen zoals de BBP's, de verkavelingsvergunningen, de gemeentelijke zoneverordeningen,

Het basisdossier toont inderdaad aan dat de oppervlakte ingenomen door de openbare groene ruimten relatief klein is en dat het hoog percentage aan groen van de gemeente vooral te wijten is aan de private tuinen en sites die niet het statuut hebben van groene ruimte.

De Commissie is het eens met het BIM en betreurt dat de gemeente geen stelling wil nemen over de sites waarvan zij meent dat ze moeten behouden blijven.

Overigens zou men in de inventaris van de te behouden groene ruimten de volgende plaatsen moeten toevoegen :

- het park van het Pasteurinstituut
- de Kauwberg (er is enkel een deel vermeld op de kaart van de groene ruimten van het netwerk (hoofdst. 3.5.)
- het volledig Delvaux beukenbos
- de vallei van het eikenbos (hoofdst. 3.3.3) zou volledig bewaard moeten worden omwille van de biologische waarde (bronnen in het natuurreservaat Kinsendaal, vochtig gebied boven de spoorwegbermen). Men moet vermijden dat ze voortdurend worden opgevuld door afval. Het project voor een wandeling moet deze niet hierlangs lopen maar mag parallel langs de vallei lopen.

Kleine plaatselijke groene ruimten

De Commissie maakt, net zoals het BIM, melding dat er weinig gesproken wordt over de kleine plaatselijke groene ruimten. Zij hebben echte problemen met hun dagelijks beheer (vandalisme, hondenpoep,...).

De Commissie meent dat zij bijzondere aandacht verdienen in de mate dat zij bijdragen tot de leefkwaliteit van de woonwijken. Zij vraagt aan de gemeente om ze in kaart te brengen en binnen het ontwerp van GemOP de problemen te detailleren inzake het beheer en de vooropgestelde oplossingen.

Inzake de achteruitbouwstroken stelt de Commissie vast dat de gemeente niet beschikt over een verordening voor de inrichting ervan. Zij vraagt dat deze ruimten zouden behouden worden en dat het ontwerp van GemOP de werktuigen zou bezorgen die het mogelijk maken deze te beschermen.

Verbinding met de groene ruimten van de aangrenzende gemeenten:

De Commissie onderstreept het belang van een band met het Dudenpark en het park van Vorst. Zij

vraagt dat de analyse niet zou vergeten van de verbinding die moet vooropgesteld worden met de parken en groene ruimten van de aangrenzende gemeenten.
Andere relaties zouden eveneens beklemtoond kunnen worden zoals de relaties met de bestaande parken in het Vlaams Gewest.

Wat het Zoniënwoud betreft:

De Commissie meent dat men in de toekomst het herstel moet mogelijk maken van een bosrand die een biodiversiteit begunstigt: het terrein van de paardenrenbaan van « Bosvoorde » die wordt uitgebaat door de « maatschappij voor de verbetering van het paardenras » zou na de teruggave ervan dit doel opnieuw nastreven. De Commissie vraagt dat de gemeente haar standpunt geeft over de toekomst van het bebouwd gedeelte van deze site.

De Waterloosesteenweg is een moeilijk te overbruggen hindernis voor voetgangers, fietsers, ruiters en voor de fauna. Er dienen oplossingen gevonden te worden in het raam van het groen netwerk.

De Commissie steunt ieder initiatief inzake samenwerking met het Gewest voor een beter doorgaand verkeer van het Zoniënwoud met het openbaar vervoer en om oplossingen te vinden voor een vermindering van de hinder veroorzaakt door het verkeer.

Herstel en beheer van de groene ruimten:

Er zouden financiële middelen moeten gevonden worden voor het herstel van het Wolvendaalpark. De heraanleg van de vijver zou moeten opgevat worden als een vijver met natuurlijke bermen en zachte hellingen om de ontwikkeling van het klein wild dat in harmonie leeft met de watervlakken aan te moedigen.

De Commissie meent dat het ontwerp van GemOP de maatregelen zou moeten detailleren om de vervuiling van de watervlakken tegen te gaan. Dit is het geval voor de vijver van het Sauvagèrepark door de overtollige watervogels.

- het gedifferentieerd beheer zou georganiseerd moeten worden
- het gebruik van pesticiden zou moeten stopgezet worden ten voordele van alternatieve beheersmethoden.

3.2. Het blauw netwerk:

De Commissie steunt de projecten vervat in het basisdossier:

- voor restauratie en sanering van het beekwater (de Geleytsbeek) die opnieuw zouden moeten zichtbaar gemaakt worden daar waar dit mogelijk is,
- voor behoud van de vochtige zones en het vermijden van de aantasting van het ondergrondse waterbekken.

De lijst van de vochtige zones (22, blz. 56) zou moeten aangevuld worden als volgt:

- de bronnen en het vochtig gebied van de vallei van het Eikenbos.
- het gebied van doorsijpeling met het moerasgebied van biologische waarde van de Linkebeekvallei aan de voet van de Moensberg (beschermde site)
- het vochtig gebied van de Keyenbempt in de nabijheid van de wijk Melkriek
- de vochtige weiden ten noorden van het Nekkersgat.

4. stedenbouw en openbare ruimten:

4.1. Stedelijk landschap:

De Commissie stelt vast dat de gemeente geen laanbomen meer wenst te planten. Alhoewel zij de reden voor deze beslissing begrijpt (kosten en dagelijks beheer) vraagt de Commissie dat de gemeente aandacht zou blijven schenken aan het specifiek landschappelijk aspect dat ontstaat door

deze soort van aflijning in de stedelijke structuur. Dit is inderdaad gerechtvaardigd op bepaalde assen (Houzeaulaan).

Met dezelfde idee in het achterhoofd zouden de oudste bomen dienen vervangen te worden.

Het zou nuttig zijn om bijkomende maatregelen te voorzien voor de valorisatie van het stedelijk landschap via specifieke stedenbouwkundige middelen (zoneverordeningen,...)

4.2. beveiliging en inrichting van verschillende activiteitenpolen langsheen de belangrijkste verkeerswegen (winkels, scholen, hospitalen, ...)

De Commissie vraagt dat het ontwerp van GemOP zich meer in het bijzonder zou bekommeren om de beveiliging van de oversteekplaatsen van de belangrijke verkeersassen in de nabijheid van uitrustingen en winkels o.a. zoals het Sint-Elizabethziekenhuis en het Longchampzwembad, de de Frélaan, de talrijke scholen en winkels langsheen de Waterloosesteenweg....

De ontwikkelings- en inrichtingsschema's van bepaalde scholen zoals de Europese school en het Lycée français bijvoorbeeld zouden nuttige instrumenten kunnen zijn in het raam van onderhandelingen tussen de gemeente en haar privé-partners bij het zoeken naar gemeenschappelijke oplossingen voor dit probleem.

5. Stedelijk en bebouwd weefsel:

5.1. de minder begunstigde wijken of wijken in moeilijkheden

De gemeente stelt in haar basisdossier een studie op van de verschillende bestaande morfologieën en typologieën op haar grondgebied.

De Commissie meent dat men meer voordeel moet halen uit deze analyse en ervaring:

- een cartografie zou op een interessante wijze deze analyse kunnen illustreren
- de relaties die men kan uitbouwen tussen de analyse van de typologie en de ontwikkelingsprioriteiten, de aanpak van het probleem van het gemengd karakter en de bedenkingen over de dichtheid van het bebouwd weefsel zouden moeten uitgediept worden..

De Commissie meent overigens dat het basisdossier niet voldoende haar opties laat uitkomen inzake de minder begunstigde wijken zoals de Merlo, de Melkriek. De Commissie denkt dat deze problematiek belangrijk is en dat een meer diepgaande analyse van deze wijken in moeilijkheden en van de na te streven doelstellingen zowel uit het standpunt van de inrichting van de openbare ruimten als van de sociale maatregelen of de renovatie van het bebouwd weefsel zouden moeten uitgebouwd worden in het ontwerp van GemOP.

5.2. de bescherming van het erfgoed

De opties op het vlak van erfgoed blijven vrij beperkt. De gemeente heeft in dit stadium van het basisdossier niet op een duidelijke wijze de te beschermen of te valoriseren gehelen of ander erfgoed willen aanduiden noch precieze doelstellingen willen aangeven over de kwestie van het gebruik en de opwaardering van het bestaand erfgoed.

De Commissie sluit zich aan bij de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen om te vragen dat de gemeente in haar ontwerp van GemOP meer diepgaande bedenkingen opstelt over het gebruik van haar erfgoed als instrument van ontwikkeling.

Andere aspecten van het erfgoed zouden eveneens ontwikkeld kunnen worden zoals de valorisatie van de traditionele architectuur (oude dorpskern en steenwegen), het aangeven en de cartografie van de verschillende typologieën op het grondgebied van de gemeente (villa's, verstedelijking op de mandelige grens van het type Art-Nouveau en Art-Déco,

Bovendien zou dit beleid van opwaardering en behoud kunnen gesteund worden door stedenbouwkundige werktuigen zoals de gemeentelijke zoneverordeningen, een lichtplan....

6. Economische activiteit:

6.1. gemengd karakter van de functies : beheer van de cohabitatie

Het basisdossier bevestigt de noodzaak voor een nieuwe aanpak van het gemengd karakter en doet beroep op een bedenking over de cohabitatie van de functies.

De Commissie meent dat deze kwestie belangrijk is en verduidelijkt moet worden door verschillende analyses:

- een cartografische analyse die de plaatsen aangeeft waar zich problemen voordoen, de concentraties van de ondernemingen en de eventuele problemen die ze veroorzaken
- een analyse van de elementen die zullen of moeten geregeld door het GBP en deze waarvoor een gemeentelijke oplossing kan gevonden worden (verordeningen, minnelijke schikkingen met de eigenaars, op te stellen BBP's,

De Commissie deelt inderdaad de bekommernis van de GOMB om de geografische ligging te bepalen van de ondernemingen en plaatsen waar problemen zijn om bepaalde onzekerheden en beperkingen uit de weg te ruimen die wegen op de vestiging en/of de uitbouw van activiteiten van economisch karakter.

6.2. ontwikkeling van de economische activiteiten (winkels en ondernemingen)

De Commissie deelt de mening van de Economische en Sociale Raad om te stellen dat het Ukkels grondgebied niet meer over veel terreinen beschikt voor de vestiging van industriële en tertiaire activiteiten.

Zij onderstreept het belang van de mogelijkheden die geboden worden door een kwalitatief project zoals de ontwikkeling van de Wagenstraat. Deze laatste biedt interessante mogelijkheden voor de KMO's waarbij rekening wordt gehouden met de huisvesting en met de « nieuwe economieën ».

De eventuele aanleg van de Wagenstraat waarvan sprake in het basisdossier zou op dit vlak beter uitgedacht moeten worden en moet niet enkel worden onderzocht op het vlak van het verkeer maar als motor voor de hele wijk. Contacten met andere partners (gewest o.a.) zouden het de gemeente mogelijk maken een ambitieuzer project op te zetten.

De Commissie betreurt dat de gemeente de ontwikkeling van haar economische activiteiten niet heeft uitgedacht in functie van de bestaande polen buiten de gemeentegrenzen en eventueel buiten de gewestelijke grenzen.

Het zou haar nuttig schijnen een geïntegreerde en gemengde ontwikkeling te overwegen die rekening zou houden met de pool van Drogenbos.

7. Mobiliteit en verplaatsingen:

7.1. bediening van de verschillende wijken

Het basisdossier maakt melding van de moeilijkheid voor een doeltreffende strategie voor de vermindering van het gemotoriseerd verkeer in de gemeente die voornamelijk te wijten is aan de geringe dichtheid, aan de belangrijke afstanden naar het centrum en aan het beperkt aantal doeltreffende assen zowel voor het openbaar vervoer als voor het gemotoriseerd verkeer.

Zij stelt evenwel het reëel en algemeen probleem vast van een onvoldoende bediening van talrijke wijken door het openbaar vervoer waaraan bepaalde oplossingen trachten te verhelpen.

Sommigen stellen voor om oplossingen te zoeken die verband houden met een intensiever gebruik van de taxi's door het valoriseren van de parkeerplaatsen voor stations, hotels en culturele infrastructures.

De Commissie neemt met belangstelling nota van de idee voor de aanleg van « overstappolen » en zegt dat indien men resultaten wil bereiken op lange termijn het GemOP deze kwestie zal moeten

uitdiepen en o.m. die van de spreiding van de financiële lasten.

Alhoewel de gemeente maar een beperkte bevoegdheid heeft op het vlak van het openbaar vervoer, kan zij evenwel een belangrijke rol spelen door de inrichting van haar openbare ruimten en haar algemeen verkeersnet voor een vlottere doorstroming van het openbaar vervoer.

De gemeente moet voorstellen formuleren aan de overheid die het openbaar vervoer organiseert (MIVB, NMBS, De Lijn, TEC) op grond van een diepgaande kennis van de concentratie van de verkeersbronnen (woningen, scholen, winkels overstappolen,...).

De Commissie stelt bovendien vast dat er bepaalde plaatsen zijn waar er verkeersoverlast is langsheen bepaalde belangrijke assen, zoals de Waterloosesteenweg, waar de aanwezigheid van handelskernen en talrijke scholen bijkomend verkeer meebrengen. Het blijkt evenwel dat die plaatsen slecht bediend worden door het openbaar vervoer.

De Commissie vraagt aan de gemeente om dit uit te diepen en te verduidelijken door welke interventies (specifieke inrichting van de wegen ten gunste van het openbaar vervoer en de voetgangers, ...) men tegemoet kan komen aan dit probleem.

Bepaalde zwarte punten moeten diepgaand worden bestudeerd zoals vooral de de Stallestraat waar de gemeente de nefaste invloed vaststelt van de slechte doorstroming van het verkeer op de bediening van de ondernemingen in de buurt en de geringe aantrekkelijkheid van de lijnen 91 en 92 daar deze weinig doeltreffend zijn op de Charleroisesteenweg.

De Commissie steunt de wens van de gemeente voor het overwegen van bepaalde inrichtingen voor deze weg met het Gewest om er de doorstroming te verbeteren (o.a. mogelijkheid om links af te slaan) en de veiligheid van de fietsers en zet de gemeente ertoe aan oplossingen voorop te stellen inzake de frequentie van het openbaar vervoer en het gebruik van de bestaande overstapparking « Stalle » zodat er meer wordt overgestapt.

De Commissie vraagt dat de gemeente een echt diepgaande studie zou doen over het nut van de aanleg van de Wagonstraat die door haar enkel wordt voorgesteld als een oplossing voor de verbetering van de doorstroming van het openbaar vervoer in de Alsebergsesteenweg, maar die moet gezien worden in haar ruimere problematiek van de uitbreiding van terreinen die gelegen zijn tussen het station van Calevoet en de de Stallestraat.

Evenals de Adviescommissie voor de Studie en de Verbetering van het Openbaar Vervoer meent de Commissie dat er vooral oplossingen zouden moeten bestudeerd worden die de mogelijkheid open laten om de twee armen van de Alsebergsesteenweg in Calevoet te verbinden.

7.2. hiërarchie en beheer van de verkeerswegen

De Commissie steunt de bedenking van de gemeente over de overeenstemming die moet gevonden worden tussen het statuut van de weg en het verkeer op deze laatste en keurt daarom de voorstellen voor uitwisseling van wegen goed die worden gedaan in het basisdossier.

De Commissie is de schakel met de Adviescommissie voor de Studie en de Verbetering van het Openbaar Vervoer en vraagt dat de gemeente in het bijzonder zou aandringen opdat met betrekking tot het lastenkohier over het ontwerp van GemOP de aangeduide ontwerper een:

- objectieve methodologie zou opstellen voor een selectie van de Ukkelse wegen volgens de verkeers- en woonbaarheidskenmerken die men er wil voorzien;
- programma zou opstellen voor de geleidelijke uitvoering van begeleidende maatregelen door het vaststellen van een agenda en begrotingsenveloppes voor de specialisatie van de wegen.

De Commissie steunt de gemeente in haar bedoelingen om bij voorkeur inrichtingen te gebruiken zoals verkeerseilanden, andere materialen, voor haar projecten van inrichtingen die moeten leiden tot een vermindering van de verkeerssnelheid. Zij meent inderdaad dat deze beter beantwoorden aan een beveiliging van de openbare ruimten voor de andere weggebruikers dan de verkeersdrempels.

7.3. toegangspoorten tot de stad

De Commissie heeft met belangstelling kennis genomen van de bedoelingen van de gemeente om de stadspoorten in stand te houden (de Stallestraat, Waterlooosesteenweg). Zij meent evenwel dat het basisdossier niet voldoende duidelijk is over dit punt en vraagt dat deze problematiek zou gedetailleerd worden in het ontwerp van GemOP.

7.4. verplaatsingen veroorzaakt door ondernemingen en scholen

De Commissie steunt het voorstel van het BUV - Dienst A1 en stelt de gemeente voor de idee uit te werken van een « scholenvervoersplan » in overleg met de MIVB naar het voorbeeld van wat zij voorstelt op het vlak van bedrijfsvervoerplannen. Dit begrip zou eventueel kunnen opgenomen worden in de pedagogische schoolprojecten.

7.5. verplaatsingen van voetgangers en fietsers

De Commissie is het eens met de bedoeling van de gemeente om de fiets-voetgangerspaden en de bestaande voetgangerswegen te herstellen en de ontbrekende gedeelten aan te vullen. Er bestaat evenwel geen overzicht van deze wegen en paden op een specifieke kaart. Zij onderstreept de landschappelijke en ecologische rol van dit soort inrichting welke eveneens moet gezien worden onder haar facet « groen netwerk » dat moet aangelegd worden over het volledig grondgebied van de gemeente.

De Commissie is het eens met de wens van de Adviescommissie voor de Studie en de Verbetering van het Openbaar Vervoer opdat het ontwerp van GemOP bovendien het volgende zou omvatten:

- de inschrijving van de gewestelijke fietsroute nr. 2 Calevoet-Wet voor haar volledig parcours;
- beveiligingsmaatregelen voor de fietsers in de omgeving van het Sint-Jobplein waar scholen, winkels en een sportcentrum gevestigd zijn en dat een belangrijk bestemming is voor de fietsers ondanks het feit dat fietsroute nr1 er niet langs loopt.
- concrete voorstellen voor de verbetering van de veiligheid van de Houzeaulaan en de Edith Cavellstraat evenals de verbinding ervan met de fietsroute nr. 1 meer bepaald voor de verplaatsingen van de leerlingen van de talrijke schoolinrichtingen die zich per tweewieler verplaatsen langsheen deze wegen.

7.6. spoorwegnet

De Commissie steunt de idee van de gemeente om het gebruik van het spoor te bevorderen en om de overstap aan te moedigen van de inwoners van Ukkel op de belangrijkste stopplaatsen van de spoorweg.

De gemeente heeft inderdaad een gebrek aan verbindingen met het centrum. Rekening houdend met de specifieke kenmerken van haar grondgebied is de spoorweg zeker één van de meest aangepaste oplossingen voor een toename van de verbindingen met het centrum van het Gewest.

De Commissie stelt de gemeente voor om de studies te onderzoeken die werden gedaan over de uitbouw van het GEN en te analyseren hoe men in voorkomend geval de voorstellen die er het resultaat van zijn kan in aanmerking nemen.

7.7. parking

De Commissie meent dat de aanpak van de problematiek van stilstaan en parkeren interessant is, maar blijkt geeft van een aanpak per geval zonder duidelijke prioriteiten.

De Commissie vraagt dat dit aspect zou gedetailleerd worden in het ontwerp van GemOP waarin de

gemeentelijke prioriteiten zouden vooropgesteld worden op grond van een globale visie. De Commissie vraagt dat men niet het probleem zou vergeten van de fietsstallingen in de nieuwe collectieve gebouwen.

8. Relaties en overleg met andere gemeenten - rol van de gemeente Ukkel binnen het Gewest

De gemeente heeft een aantal vaststellingen en voorstellen gedaan. Deze voorstellen hebben evenwel voor het merendeel betrekking op de plaatselijke problemen.

De Commissie meent dat de gewestelijke problematiek erin opgenomen moet worden en dat er meer bepaald gedacht moet worden over de rol van de gemeente Ukkel binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De Commissie meent overigens dat de gemeente zich zeker bewust is van het overleg dat bepaalde doelstellingen zullen meebrengen met de gewestelijke besturen en de aangrenzende gemeenten. Zij vraagt dat dit aspect gedetailleerd zou worden in het ontwerp van GemOP.

9. Middelen

De Commissie stelt op dit ogenblik vast dat een studie ontbreekt over de middelen en mogelijkheden van het vastgoed en onroerend patrimonium van de gemeente en andere openbare overheden.

In het hoofdstuk van de middelen stelt de Commissie, met het Bestuur Plaatselijke Besturen de afname vast van de gevraagde subsidies per gemeente: deze wijst inderdaad op de administratieve moeilijkheden die haar ontmoedigen om beroep te doen op deze gewestelijke middelen.

De Commissie gaat akkoord met de gemeente om snel een oplossing te vragen voor het probleem van de subsidies en hun verdeelsleutel. Daar deze meer voorspelbaar zijn zouden de subsidies bovendien de gemeenten de mogelijkheid moeten bieden om hun werkzaamheden gemakkelijker navenant te programmeren.

De Commissie stelt voor dat het GemOP in haar eindverslag de objectieve en kwantificeerbare indicatoren van de stedelijke kwaliteit bepaalt per coherent gebied (graad van ingroening per wijk, verkeersdebiet per type van straat, enz.) zodat zij een evaluatie kan maken van het gevoerd beleid.

Andere werktuigen

Het basisdossier omvat in ieder hoofdstuk talrijke soms zeer precieze voorstellen en stelt een reeks middelen voor betreffende de uitvoering ervan.

De Commissie zou evenwel over de beste middelen wensen te beschikken voor een begrip van de complementariteiten die het resultaat zijn van het verschil op het vlak van beleid en de globale doelstellingen en die op lange termijn.